

Herrebladene

Hvor man dog i papir kan klippe og klistre nydelige ting! Der var således klippet og klistret et slot så stort at det fyldte et helt bord, og var malet med udseende som var det bygget af røde sten. Det havde skinnende kobbertag, det havde tårn og vindebro, vand i kanalerne som et spejlglas, for det var spejlglas. Der stod i det højeste tårn en vægter snittet af træ, han havde en trompet at blæse, men han blæste ikke.

Det hele tilhørte en lille dreng som hed William, og han hejste selv vindebroen og lod den igen falde, lod sine tinsoldater marchere over, åbnede så slotsporten og så ind i den store riddersal hvor der på væggene hang i ramme ligesom billederne i de virkelige riddersale alle herrebladene fra et spillekort, hjerter, ruder, klør og spar: Kongerne med krone og scepter, damerne med slør ned over skuldrene og blomst eller vifte i hånden, knægtene med hellebarder og vajende fjer.

En aften lå den lille dreng og kiggede gennem den åbne slotsport ind på kortbillederne i riddersalen, og han syntes at kongerne hilste med deres scepter, ja, Spar Dame bevægede guldtulipanen hun holdt i hånden, og Hjerter Dame løftede sin vifte. Alle fire dronninger gav nådigt tegn på at de bemærkede ham. Han rykkede endnu nærmere for bedre at se, men kom derved med hovedet til at støde til slottet så at det rystede. Da stak alle fire knægte, klør, ruder, spar og hjerter, deres hellebarder frem for at vare ham at han ikke således måtte trænge på.

Den lille dreng forstod det og nikkede i al venskabelighed, han nikkede nok engang, og så sagde han: »Sig noget!« men kortbladene sagde ikke et ord. Dog da han tredje gang nikkede til Hjerter Knægt, sprang denne ud af kortbladet og stillede sig midt på gulvet.

»Hvad hedder du?« spurgte han den lille, »du har klare øjne og gode tænder, men du vasker ikke tit nok dine hænder!« og det var nu ikke fint sagt.

»Jeg hedder William,« sagde den lille, »og det er mit slot, og du er min Hjerter Knægt!«

»Jeg er min konges og min dronnings knægt, ikke din!« sagde Hjerter Knægt. »Jeg kan gå ud af bladet og af rammen med! Og det kan de høje herskaber endnu bedre. Vi kan gå ud i den vide verden, men den er vi kede af, det er mageligere og behageligere at sidde i kortblad og være sig selv!«

Har I virkelig alle før været mennesker?« spurgte den lille.

»Mennesker!« sagde Hjerter Knægt, »men ikke så gode som vi burde være! Tænd et lille vokslys foran mig, helst et rødt, thi det er min og mit herskabs kulør, så skal jeg fortælle slotsherren – for du er jo slotsherre, siger du – hele vor historie, men bryd mig ikke af, skal jeg tale, må det gå i én snurre! – Ser du ham, min konge, Hjerter Konge? Han er den ældste af de fire der, for han er født først, født med guldkrone og guldæble. Han regerede lige straks. Hans dronning var født med guldvifte, den har hun endnu. De havde det så yndigt fra små af, behøvede ikke at gå i skole, kunne lege hele dagen, bygge slotte og rive ned, knække tinsoldater og lege med dukker. Forlangte de smørrebrød, så var der smør på begge sider af brødet og puddersukker ovenpå. Det var den gode, gamle tid, guldalderen, som den kaldes, men den blev de kede af, og jeg også. Det var dengang – og så kom Ruder Konge!«

Mere sagde knægten ikke. Den lille dreng lurede på at høre mere, men der blev ikke sagt et ord, og så spurgte den lille: »Hvad så?«

Hjerter Knægt svarede ikke, stod strunk og stiv med øjnene lige mod sit tændte vokslys. Den lille nikkede, nikkede igen, men fik dog ikke svar. Så vendte han sig til Ruder Knægt, og da han nikkede tredje gang til ham, sprang denne ud af kortbladet, stillede sig op og sagde det eneste ord: »Vokslys!« Den lille tændte straks et rødt lys og satte for ham. Da præsenterede Ruder Knægt med sin lanse og sagde:

»Så fulgte Ruder Konge! En konge med glastrude på sit bryst. Også dronningen kunne man se lige ind i, og de var skabt ligesom andre mennesker. Det var så fornøjeligt at man derover rejste dem et monument, det stod i hele syv år, men det var også rejst for evigheden!« Og så præsenterede Ruder Knægt og så på sit røde vokslys.

Og uden at den lille William nikkede, skred med et ganske gravitetisk som storken kan gå når den skrider hen over marken, Klør Knægt. Det sorte kløver i hjørnet af kortbladet fløj med som en fugl hen over ham og så igen tilbage og satte sig hvor det før havde siddet. Og Klør Knægt talte uden først som de andre at have fået vokslys.

»Ikke alle erholder smør på begge sider af brødet og sukker oven på! Det fik hverken min konge eller dronning, de måtte gå i skole og lære hvad de tidligere ikke havde lært. De gik også med glastrude på brystet, men ingen så derind uden for at bemærke om der ikke var noget galt inde i urværket som der kunne skændes på. Jeg ved det, jeg har tjent mit herskab i alle år, kender det fremdeles og lyder dets vilje. Nu vil herskabet at jeg ikke skal tale mere i aften, og jeg tier og præsenterer!«

Men William tændte også for ham et lys, det var skinnende hvidt.

»Huith –!« hurtigere end lyset tændtes, stod Spar Knægt midt i riddersalen, han kom i en fart, og dog humpede han som om han havde et dårligt ben. Han hilste ikke, det knagede i ham, han havde været knækket og brækket, gået meget igennem. Nu talte han.

»De har hver fået lys, og jeg får det også, ved jeg, men skal vi knægte have det, da må det bringes tredobbelt til herskaberne. Min spar konge og dronning dame bør det sig at have fire lys! Deres historie og prøvelse er så sørgelig, de har årsag til at gå i sort og har gravespade i deres våben. Jeg også! Jeg har nu fået spotnavn i kortspillet! Jeg kaldes »Sorteper«. Ja, jeg har fået værre navn, det er ikke engang passende at sige!« og så hviskede han: »Man kalder mig Skidtmads! Og engang var jeg dog første kavalier hos Spar Konge, og nu er jeg sidste. Jeg fortæller ikke mit herskabs historie, det vil ikke have det! Lille slotsherre kan selv gøre ud af den hvad han vil, men sørgeligt! Det er gået tilbage, og går ikke frem før vi alle rider på den røde hest højere op end der er skyer!«

Og den lille William tændte tre lys for hver af kongerne og tre for hver af dronningerne, men herskabet i spar fik hver fire. Der blev så strålende i den hele riddersal, så lyst som i den rigeste kejsers slot, og de høje herskaber hilste mildt og nådigt. Hjerter Dame lod guldviften neje, Spar Dame svingede med guldtulipanen så at der kom ildslue ud af den. De høje par steg ud af kortblad og ramme, trådte i menuet ned ad gulvet og op igen. De dansede i lue og knægtene med, det var som om hele salen stod i flamme. Det rislede og raslede, luen slog ud af vinduer og vægge, hele slottet stod i glød og flamme. William sprang forskrækket til side, råbte på far og mor: »Slottet brænder!« – det gnistrede og blussede, men i ilden susede og sang det:

»Nu rider vi på den røde hest højere op end der er skyer. Det bør sig ridderlige mænd og fruer, knægtene følger med!«

Ja, den ende fik det med Williams slot og med herrebladene. William lever endnu og vasker sine hænder. Hans skyld var det ikke at slottet brændte.